

Uspešno mednarodno podjetje, ki uresničuje svoje razvojne cilje s slovenskimi strokovnjaki

Janez TUŠEK

Hella Saturnus Slovenija je podjetje, ki je lahko zgled številnim drugim v Sloveniji in tudi v svetovnem merilu. To je izredno inovativno in razvojno usmerjeno podjetje z dolgoletno tradicijo – v Sloveniji z imenom Saturnus in v svetovnem merilu z imenom Hella. Zaposluje pretežno slovenski tehnični kader in je na svojem področju konkurenčno vsem drugim po svetu. Hella Saturnus Slovenija potrjuje, da so inženirji, diplomanti Fakultete za strojništvo v Ljubljani dober kader, ki v času šolanja pridobijo dovolj znanj, da se zaposlijo v tako uglednem podjetju. Izredno smo veseli, da je sodelovanje med našo fakulteto in podjetjem Hella Saturnus zelo plodno. Upamo, da se bo tudi v bodoče nadaljevalo in še krepilo.

Prav to so bili razlogi, da je uredništvo Ventila poprosilo predstavnike podjetja Hella Saturnus, da našim bralcem podjetje podrobneje predstavijo. Prijazno sta nas sprejela dr. Tomaž Jurejevčič, direktor razvojnega sektorja, nas poklicni kolega in Lilijana Dolenc, vodja prodaje neavtomobilskega programa, Marketinga ter PR.

Ventil: Hella in Saturnus sta z zgodovinskega vidika dve podjetji, ki sta se pred leti združili. Prosim vas, da na kratko opišete zgodovino obeh, predstavite tudi skupno zgodovino, pojasnite, kaj je bil razlog za združitve in kdo je dal pobudo za začetek sodelovanja.

L. Dolenc: Zgodovina Helle se prične pisati že leta 1899 z ustanovitvijo Westfaelische Metall-Industrie Aktien-Gesellschaft, 1910 pa se prvič pojavi blagovna znamka Hella. 1951 v Nemčiji ustanovijo prvo hčerinsko družbo, 1961 se z ustanovitvijo podjetja v Avstraliji podajo v med-

narodne vode. 1984 njihov obseg letne prodaje prvič preseže 1 milijon nemških mark, 1986 se preimenujejo v Hella KG Hueck & Co., 1990 število zaposlenih v skupini preseže 20.000. 1992 odprejo podjetje na Kitajskem. 2009 se na evropskem trgu prvič pojavijo z LED-uličnimi svetilkami, 2010 vodijo v uporabi LED-tehnologije v avtomobilski industriji.

Slovensko podjetje je mlajše. Hella Saturnus Slovenija d. o. o. danes šteje 91 let, uradno je bilo registrirano leta 1921.

Leta 1924 se je majhna tovarna z 250 delavci preimenovala v Saturnus d. d., industrija pločevinastih izdelkov, leta 1948 začne s proizvodnjo svetil. V šestdesetih letih 20. stoletja sledi izvoz prvih izdelkov za velike evropske avtomobilске naročnike (Renault, Simca, Citroen, Peugeot, VW).

Leta 1976 nastane nova tovarna avtoopreme, leta 1983 začetek dela

Sodobna tovarna Hella Saturnus leta 2011

Predvojna Tovarna Saturnus, industrija pločevinastih izdelkov; na sliki Gustava Simona

specializiranega obrata strojegradnje, leta 1986 uvajanje novih tehnologij v proizvodnji embalaže in razvijanje novih izdelkov svetlobne opreme, uvajanje računalniško podprtih sistemov v konstruiranju in izdelavi strojev. Leta 1988 poteka gradnja novega proizvodnega objekta in nove poslovne stavbe.

Leta 1992 Saturnus razpade na več podjetij.

Leta 1997 postane Hella večinski lastnik in kasneje leta 2004 100-odstotni lastnik današnje Helle Saturnus. Leta 2011 je Hella Saturnus podjetje z 2000 zaposlenimi, od tega 180 inženirji v razvoju, in z 250 milijoni evrov prodaje praznuje 90-letnico.

Ob osamosvojitvi Slovenije je bila za podjetje Saturnus Avtooprema, v katerem smo izdelovali vse vrste žarometov, svetilk in odsevnikov za osebne avtomobile, tovornjake in druga prevozna sredstva, izguba nekdanjega jugoslovanskega trga trda preizkušnja.

Stekli so pogovori z velikimi avtomobilskimi koncerni, vendar se niso uspešno končali. S projektom izdelave žarometov za VW golf tretje generacije se je začelo poslovno sodelovanje Helle in Saturnusa. Prva faza pogovorov z multinacio-

nalko Hello, eno vodilnih svetovnih proizvajalk svetlobne avtomobilске opreme, ki so tekli 1992 in 1993, se ni uspešno zaključila zaradi, po mnenju Helle, previsoke cene. Kriza leta 1995 je podjetje prisilila v ponovno iskanje strateškega partnerja.

Tokrat so bila pogajanja uspešno zaključena, tako da je aprila 1997 koncern iz Lippstadta postal večinski lastnik podjetja ter do konca leta 1997 vložil 15 milijonov mark v najnovejše tehnološke postopke in strojno opremo za nov proizvodni obrat za žaromete za Opel Astro.

Proizvodnja v Saturnusu pred 2. svetovno vojno

Po strateški povezavi s Hello se je proizvodnja svetlobne opreme v podjetju Saturnus Avtooprema začela strmo dvigovati. Velik poudarek pa je bil na razvojni dejavnosti, saj je leta 2004 kar deset odstotkov zaposlenih delalo na razvoju novih tehnologij in izdelkov, za kar so namenili pet odstotkov letne bruto realizacije. Prav zato so postali tudi edini odgovorni za razvoj in proizvodnjo meglenk za vse avtomobilске tovarne, ki jih oskrbuje Hella. Junija 2004 je Saturnus Avtooprema začela poslovati pod novim imenom Hella Lux Slovenija, d. o. o., vendar se je junija 2008 po uspešnem zagonu obrata plastičnih leč družba spet preimenovala v bolj prepoznavno Hella Saturnus Slovenija, d. o. o.

Od leta 1997 do 2012 se je obseg prodaje povečal z 18 na 250 milijonov evrov, število zaposlenih pa potrojilo. Glavni kupci izdelkov Helle Saturnus so 3 velike skupine avtomobilskih proizvajalcev s svojimi blagovnimi znamkami: General I Motor, VW-Audi in Renault- Nissan.

Ventil: Koncern Hella je priznано svetovno podjetje, ki ima po svetu veliko podjetij. Prosim za kratko predstavitev dejavnosti tega svetovnega koncerna.

L. Dolenc: Družba Hella je že preko 100 let partner avtomobilске industrije in poprodajne mreže.

Razvojni oddelek Saturnusa v 60-tih letih in danes

Globalno podjetje v družinski lasti z 70 lokacijami v več kot 30 državah deluje na 3 glavnih poslovnih področjih: avtomobilsko, poprodajno in posebna uporaba.

Na avtomobilsko področje sodita »svetlobna oprema« in »elektronika«, v poprodajni poslovni del »poprodaja« in »servisna mreža«, na področje »posebne uporabe« pa »posebna oprema« in »industrije«. Svetlobna oprema, elektronika in poprodaja. Danes skupina zaposluje 27.000 ljudi, od tega 4800 v razvojni dejavnosti. Poslovno leto 2011/12 smo končali z obsegom prodaje 4,8 milijard evrov.

Hella sodi med 50 največjih dobaviteljev svetovne avtomobilske industrije in med 100 največjih nemških industrijskih podjetij.

Ventil: Koncern Hella ima po svetu tudi nekaj razvojnoraziskovalnih centrov. Med temi je tudi v Ljubljani. Prosim vas, da pojasnite razloge, zakaj se je vodstvo koncerna odločilo, da je takšen center odprlo prav v Ljubljani.

T. Jurejevčič: Razlogi za odpiranje centra za razvoj dodatnih žarome-

tov so v tem, da je HSS že imela nekatera strokovna znanja, okolju je ponujala usposobljeno inženirsko delovno silo. Predvsem pa je šlo za zaupanje v podjetje, ki se je v časih slabšega poslovanja uspelo organizirati in obrniti smer svojega delovanja v zgodbo o uspehu.

Ventil: Prosim vas še za kratek opis dejavnosti razvojnoraziskovalnega centra v Ljubljani.

T. Jurejevčič: Razvojne aktivnosti v podjetju so organizirane v več oddelkih, s težiščem v razvojnem sektorju, programskih centrih za žaromete in dodatne svetilke, razvojnih skupinah za kakovost, tehnologijo itd. S skupnim imenom TtM imamo ta trenutek na tem področju blizu 180 inženirjev. Aktivnosti obsegajo serijski razvoj (naročeni razvojni projekti), pridobivanje novih poslov (akvizicija) in tako imenovani predrazvoj (raziskave in razvoj novih rešitev za kasnejši prenos v serijski razvoj).

Razvijamo žaromete, meglenke, enofunkcijske svetilke, znanje s področja LED- tehnologije prenašamo tudi v razvoj ulične in industrijske razsvetljave.

V okviru razvojnih aktivnosti izvajamo npr. 3D-konstruiranje, virtualna testiranja (simulacije), raziskave in meritve funkcionalnosti, razvoj optičnih sistemov, razvoj kvalifikacijskih testiranj, razvoj tehnoloških postopkov, razvoj logistike, razvoj mreže poddobaviteljev itd.

Ventil: Ste globalno podjetje. V Sloveniji nimate konkurence. Kdo je prav za prav vaša konkurenca v globalnem svetu?

T. Jurejevčič: Preostali svetovni dobavitelji avtomobilske svetlobne opreme (Valeo, Automotive Lighting, Koito, ...).

Ventil: Živimo v kriznih časih. Gospodarska kriza je dejavnost, s katero se ukvarjate, le bežno prizadela. Toda kljub temu jo verjetno občutite. Kako močno vas je ta prizadela in kako se spopadate z njo.

T. Jurejevčič: Globalna ekonomska kriza nas v avtomobilski industriji seveda ni obšla. Kakorkoli že, jemljemo jo kot priložnost. Kot pravi kitajski pregovor: »Ko piha veter sprememb, nekateri gradijo zidove, drugi mline na veter.«

Žaromet Golf VI AFS LED, žaromet Renault Zoe, dnevna svetilka Peugeot 508 RXH iz Helline proizvodnje.

Old Chinese Wisdom

If the wind of change is blowing
One party is building walls
The other wind mills

Ventil: Ste podjetje, ki je v zadnjih letih zaposlilo veliko število visoko izobraženega tehničnega kadra. Kateri tehnični profili in katere stopnje izobrazbe so za vaše podjetje najbolj primerni? Prosim vas za podatek, če ni skrivnost, koliko inženirjev, magistrstrov in doktorjev s področja tehnike imate zaposlenih v tem času?

T. Jurejevčič: Največ iščemo inženirje strojništva, elektronike, inženirje fizike. Trenutno imamo zaposlenih 5 doktorjev znanosti, 5 magistrstrov, ostali so inženirji in drugi tehnični kadri.

Ventil: V industrijsko razvitih državah so znani primeri, ko uspešno podjetje del raziskav prenese na univerzo oziroma na tehnično fakulteto, v katero za določen čas vključi enega ali celo več svojih raziskovalcev, ki skupaj z raziskovalci z univerze delujejo na raziskovalnem projektu za podjetje. Ali menite, da bi bila za vas taka oblika sodelovanja primerna in ali bi takšno sodelovanje na splošno v Sloveniji lahko zaživel?

T. Jurejevčič: Ta trenutek že sodelujemo z obema največjima univerzama. Sodelovanje je dolgoročno, predvsem pa v okviru teh sodelovanj iščemo specifična splošna znanja in najboljše kadre. Izvajamo tudi skupne raziskovalne projekte, predvsem na področju raziskav fenomenov prenosa toplote in mehanskih analiz.

Ventil: Številne razvite države po svetu vlagajo veliko denarja v raziskave in razvoj. Slovenija je glede tega zelo skromna. Še posebno v zadnjih dveh letih so se sredstva, namenjena za znanost, razvoj in raziskave, močno znižala. To se pozna predvsem v manjših podjetjih. Ali se vaše podjetje prijavlja tu v Sloveniji na domače ali mogoče na evropske razpise za sofinanciranje razvojnoraziskovalnih projektov? Če je odgovor pritrdilen, kako ste uspešni?

T. Jurejevčič: V preteklosti smo se na programe projektov za subvencioniranje raziskav in razvoja bolj intenzivno prijavljali. Na žalost je bil uspeh za nas preskromen. Očitno

sama kakovost vloge in poslovnega načrta, ki ga je vloga vsebovala, nista med odločilnimi faktorji za uspešnost vloge. V zadnjem času smo sodelovali na prijavah za subvencije za zaposlovanje novih sodelavcev in tu smo dosegli boljše rezultate. Zaposlitveni potencial podjetja očitno presojevalce bolj prepriča kot pa sama strokovnost in tehnološki nivo.

Ventil: Nobeno podjetje dolgoročno ne more preživeti brez inovacij, izboljšav in patentov. Kako je to področje urejeno pri vas, kako spodbujate zaposlene k inoviranju in kako jih nagradujete? Ali ste na tem področju samostojni ali delujete v okviru celotnega koncerna?

T. Jurejevčič: Področje invencij in inovacij je organizirano in v podjetju zelo vzpodbujamo inoviranje.

Za področje skrbi en sodelavec, ki v organizacijskem smislu vodi vse pripadajoče podprocese, od zbiranja idejnih zasnov in prijav do vodenja evalvacijskih komisij, vlaganja patentnih prijav, korespondence z odvetniškimi pisarnami itd. Vsaka invencija oz. inovacija je obravnavana v skladu s slovensko zakonodajo in ustrezno nagrajena. Seveda je proces generalno obvladovan tudi na nivoju skupine Hella.

Ventil: V podjetju je zaposlenih veliko diplomantov Fakultete za stroj-

Sodobna robotizirana proizvodnja

S povezovanjem pametnih naprav v samoučeče omrežje, ki je sposobno učenja, pomnjenja in sklepanja, vzpostavljamo mesto, ki ni samo pametno, temveč mesto, ki dogajanja razume.

Nova svetilka javne razsvetljave, rezultat skupnega razvoja podjetij Hella in Envigence, predstavlja osnovni element omrežja.

visok energetski učinek

modularnost

upravljanje na daljavo

zavedanje okolja

samoučeča

e-rešitve

pripravljena za pametno mesto

“

“Nikoli se ne smemo zanašati na stare inovacije. Biti moramo korak pred tekmeci.”

Christof Droste, generalni direktor Hella Saturnus Slovenija, The Slovenia Times, december 2011

“Naša rešitev, Envigence operacijski sistem ENVI-OS Pat.Pend., je naslednja stopnja od računalništva v oblaku, gre za t. i. reasoning, optimizacije s pomočjo umetne inteligence.”

Dr. Michael Witbrock, direktor tehnologij Envigence d.o.o., Ljubljana Forum 2011

”

ENVIGENCE
environmental intelligence

ENVIGENCE d.o.o.
Velika pot 15a,
SI-5250 Solkan
info@envigence.com
www.envigence.com

Hella Saturnus Slovenija d.o.o.,
Letališka cesta 17, 1000 Ljubljana
Tel.: 01 520 33 33
info@saturnus.hella.com
www.hella-saturnus.si

ništvo iz Ljubljane. Katera znanja in veščine bi po vašem mnenju moral obvladati vsak inženir strojništva?

T. Jurejevčič: Poleg osnovnih inženirskih znanj pogrešamo predvsem znanja s področja vodenja komunikacije s kupci, izkušnje s področja mednarodnega koinženiranja predvsem v avtomobilski industriji. Tega znanja na slovenskih univerzah še ni veliko.

Ventil: Vemo, da znanje hitro zastari. Ali imate v vašem podjetju organizirano interna izobraževanja in na katerih področjih?

T. Jurejevčič: Da, seveda. V skupini Hella imamo vzpostavljen sistem šolanja za vsako delovno mesto. Sodelavce vedno izobražujemo tako v smislu internega know howa kot splošno dosegljivih strokovnih znanj.

Ventil: Ali nam lahko na kratko predstavite vaše načrte, strategijo in bodoče izdelke? Naše bralce bi verjetno zanimalo, kakšne bodo v bodočnosti luči na osebnih vozilih oziroma v katero smer gre razvoj na tem področju.

T. Jurejevčič: Izdelki bodo v bodočnosti sledili splošnim trendom na področju varstva okolja in ener-

getske učinkovitosti. Predvsem bo v izdelkih več elektronike, LED-tehnologije in inteligentnega krmljenja. Največ poudarkov bo seveda na učinkoviti implementaciji novih tehnoloških rešitev v proizvodne procese.

Ventil: V imenu bralcev revije Ventil se ge. Lilijani Dolenc in našemu poklicnemu kolegu dr. Tomažu Jurejevčiču iskreno zahvaljujemo za prijazen sprejem, podjetju pa želimo uspešno poslovno pot tudi v prihodnje.

Janez Tušek
UL, Fakulteta za strojništvo

industrijski forum IRT
www.forum-irt.si

Dodatne informacije:

Industrijski forum IRT, Motnica 7 A, 1236 Trzin
tel.: 01/5800 884 | faks: 01/5800 803
e-pošta: info@forum-irt.si | www.forum-irt.si

5. industrijski forum 2013
Inovacije, razvoj, tehnologije

Forum znanja in izkušenj

**PORTOROŽ, 10. IN 11.
JUNIJ 2013**

Dogodek je namenjen predstavitvi dosežkov in novosti iz industrije, inovacij in inovativnih rešitev iz industrije in za industrijo, primerov prenosa znanja in izkušenj iz industrije v industrijo, uporabe novih zamisli, zasnov, metod tehnologij in orodij v industrijskem okolju, resničnega stanja v industriji ter njenih zahtev in potreb, uspešnih aplikativnih projektov raziskovalnih organizacij, inštitutov in univerz, izvedenih v industrijskem okolju, ter primerov prenosa uporabnega znanja iz znanstveno-raziskovalnega okolja v industrijo.

IFAM
international trade fair of
automation & mechatronic

Mednarodni sejem za avtomatiko, robotiko, mehatroniko ...
International Trade Fair for Automation, Robotics, Mechatronic ...

30.01.- 01.02.2013 www.ifam.si

